

Orman Kooperatifinin yaptığı faaliyetlerin muafiyet şartlarını ihlal sayılıp sayılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.37.10.00-5520-1-16
Tarih	10.08.2011

T.C.

KASTAMONU VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.37.10.00-5520-1-16 10/08/2011

Konu : Mükellefiyet Durumu

İlgide kayıtlı dilekçenizde, 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa tabi olan kooperatifinizin şimdiye kadar ... Orman İşletme Müdürlüğüne orman envali üretimi yapmakta olduğu, bundan sonra ilgili Orman İşletme Müdürlüğüne kooperatifinize tahsisli olarak dikili kesim vermek istendiği, kooperatifinizin tahsisli olarak alacağı dikili çam ve göknar ağaçlarının kesim işini ortaklarına yaptıracağı ve orman envali üretimi neticesinde tomruk ve odun haline getirilen ürünlerin satılacağı, belirtilerek, kurumlar vergisi muafiyetinizin devam edip etmeyeceği hususunda görüş talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde kooperatifler, kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış olup, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde de kooperatiflerin, esas mukavelelerinde; sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden hisse verilmemesi, yedek akçelerin dağıtılmaması ve münhasıran ortaklar ile iş görülmesine dair hükümler bulunması şartı ile kurumlar vergisinden muaf olacakları hükme bağlanmıştır:

Diğer taraftan, aynı bendin parantez içi hükmünde; esas mukavelelerinde yukarıdaki şartlar mevcut olmakla beraber fiilen bu kayıt ve şartlara uymayan kooperatiflerin muafiyetten faydalanamayacağı belirtilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin " 4.13.Kooperatifler" başlık bölümünde muafiyet şartları detaylı olarak açıklanmış olup anılan Tebliğin "4.13.1.4. Sadece ortaklarla iş görülmesi " başlıklı bölümünde, kooperatifler ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarının ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarının sağlanıp korunmasını amaçladıkları için faaliyetin normal olarak sadece ortaklarla sınırlı olması ve bir kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ana sözleşmesinde sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hüküm bulunması ve fiilen de bu hükme uyulması gerektiği, ortak dışı işlemlerin, sadece ortak olmayanlarla yapılan işlemleri değil, ortaklarla kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda yapılan işlemleri de kapsadığı belirtilmiştir.

Anılan Tebliğin, "4.13.1.4.1. Üretim kooperatiflerinde ortak dışı işlemler" başlıklı bölümünde yapılan açıklamalara göre de, üretim kooperatiflerinin, ortaklarından aldığı ürünleri, niteliğinde herhangi bir değişiklik yapmadan üçüncü kişilere satmaları ortak dışı işlem sayılmamaktadır. Ortaklardan alınan ürünlerin bir takım işlemlerden geçirildikten sonra niteliği değiştirilmiş olarak üçüncü kişilere satılması ise ortak dışı işlem sayılmaktadır.

Öte yandan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin 2 numaralı bendine göre, kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.

Ayrıca, 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre, tüketim, üretim ve kredi kooperatiflerinin ortakları için hesapladıkları risturnlar (ilgili alt bentlerde belirtilen bazı koşullar altında) kurumlar vergisinden istisna olup bu risturnların ortaklara dağıtımı, kâr dağıtımı sayılmaz. Risturnun nakden veya aynı değerde mal ile ödenmesi istisnanın uygulanmasına engel değildir.

Bu açıklamalara göre, ... Orman İşletme Müdürlüğünün kooperatifinize tahsisli olarak vereceği dikili çam ve göknar ağaçlarını kooperatifiniz ortaklarınca orman envali üretimi neticesinde tomruk ve odun haline getirilerek satılması "ortak dışı işlem" olarak nitelendirilmeyecek ve Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendindeki diğer şartların da bulunması halinde kooperatifiniz kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanmaya devam edecektir. Ayrıca, bu satıştan doğan müspet gelir-gider farkının ortaklara kooperatifle yaptıkları muamele nispetinde dağıtımı risturn olarak kabul edilecektir.

Ancak, kooperatifinizin, orman envali üretimini sınai bir işletmede yapması ya da söz konusu üretimin sınai işletme boyutuna ulaşması halinde ise muafiyet şartları ihlal edilmiş olduğundan kooperatifinize kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026